

Chu Vương Miện phê bình thơ Ý Nga

Ý Nga tên thật là Nguyễn Thị Nga (thêm bút hiệu khác là Á Nghi), sinh năm 1958, tại tỉnh Quảng Nam. Cùng gia đình vượt biên và tỵ nạn chính trị ở Ý Đại Lợi từ năm 1980, sau đó đi định cư ở Canada. /

*

*“Bao năm sống ở quê người
Lòng tôi chẳng dám xa rời việc chung
Thương dân tộc khổ tận cùng
Nào đâu thu-thời, ung-dung, hững-hờ
Lại càng không thể nhớn-nhờ
Quê hương ai nữa... bao giờ lãng quên!
Bồi trăn trở nỗi ưu phiền
Thơ tôi gom lửa, thấp riêng soi mình
Góp phần bằng tấm chân tình
Việt Nam ơi! Phải tự mình đứng lên!”*

[Thơ Ý Nga]

Đọc một lúc 4 thi phẩm của Ý Nga, khi xếp lại cất đi, lòng nghẹn ngào khó tả!

Tôi còn nhớ như in năm 1958, ở miền Nam, cố vấn hào Nhất Linh - Nguyễn Tường Tam có ra một tờ đặc san bất định kỳ là giai phẩm Văn Hóa Ngày Nay, trong đó có hai câu thơ của thi sĩ Thạch Ân theo tôi đến 50 năm trôi, mà cứ nhắm mắt đi ngủ là y như hai câu thơ này lại lảng vảng trong đầu:

*“Dù cho tha thiết yêu nòi giống
Cũng đến đau thương ngắm cõi bờ”*

[Thạch Ân].

Và vào năm 1959, trong một khóa thi tú tài 1 đặc biệt, đề thi quốc văn về văn chương lại có 4 câu đầu bài như sau:

*“Phải nên thương lấy giống nòi
Đừng ham phú quý mà nguôi tác lòng
Kiếp luôn cúi đĩnh chung cũng nhục
Thân tự do chen chúc mà vinh.”*

[Trích trong “Hai Chữ Nước Nhà”. Bút Quan Hoài, Á Nam Trần Tuấn Khải. Bài này nghĩ tới lời Phi Khanh dặn ông Nguyễn Trãi, khi ông bị quân Minh bắt giải sang Tàu].

Bài thơ khoảng 200 câu, nói về lòng yêu nước thương nòi của người dân Việt Nam.

*

Tấm lòng và quan điểm sống của Ý Nga:

*Xin nói thẳng, chúng tôi chống Cộng.
Vững một lòng phá nát bất công*

*Sẽ quyết không thối chí, ngã lòng
Không dung túng mọi trò xuẩn động*
[trích "Tuyên Cáo", trang 14, *Trái Đứng Quê Nhà*]

và:

*Tôi vẫn viết lời bi ai thống thiết
Xin các hiền tài nghĩ đến quê hương
Sức yếu, tài hèn nhắc lại bi thương,
Gông cùng xích đang cùm bao số phận.*

[*"Nghĩ Đến Quê Hương", trang 12, "Trái Đứng Quê Nhà"*] Ở bài viết Thi Ca, Thi Nhân này chúng tôi giới thiệu thi sĩ

Ý Nga [Á Nghi] đến bạn đọc, là một phụ nữ làm thơ rất yêu nước. "*Giặc đến nhà đàn bà phải đánh*", chúng tôi cũng bắt chước gương người xưa là thi hào Nguyễn Du: "*Chữ Tâm kia mới bằng ba chữ tài*". Giữa cảnh nước mất nhà tan, sống lưu vong trên xứ người mà tấm lòng cùng tâm hồn lúc nào cũng nhớ về quê nhà, đau đớn theo từng biến động, xót xa cho từng đời thay, buồn khổ cho từng giai đoạn; thú thực, với một tấm lòng như vậy, ở thế kỷ 21 này kiếm không được nhiều.

Thơ Ý Nga làm rất nhiều, đăng trên nhiều tạp chí Văn Học hải ngoại và web văn học tranh đấu.

Chỗ nào cũng có Ý Nga. Ngoài ra Ý Nga còn là Huỳnh trưởng Hương đạo. Một trái tim yêu nước, yêu người, yêu dân tộc thiết tha, bằng một tấm lòng chí tình, chí thiết. Người viết bài này xin gửi giòng chữ này lòng mến mộ và rất hân hạnh được viết ra những lời lẽ thành thật này. Những giòng chữ không khoa đại, không vòng vo, không rào đón màu mè.

Tất cả những giả dối phần son, rác rưởi theo thời gian thì cũng phôi pha, chỉ còn duy nhất tấm lòng yêu nước, yêu người, dù ở chân trời góc bể nào cũng sáng ngời mãi mãi:

*Lửa bùng, cháy ở quê hương
Lòng dân căm phẫn lên đường đấu tranh
Những nông dân vốn hiền lành
Mà nay đốt lửa để giành tự do*

[Trích trong bài "Lửa", trang 13, thơ "Góp Lửa" của Ý Nga]. (Trích "web" VĂN TUYÊN, mục "Thi Ca, Thi Nhân" đăng ngày 24.5.2008.)

CHU VƯƠNG MIỆN